

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
55-320 Malczyce, ul. Traugutta 15, tel. 71 31 79 223, fax 71 179 223
www.malczyce.wroc.pl, e-mail: gops@malczyce.wroc.pl

**Sprawozdanie
z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Malczycach za 2023 rok**

Malczyce 14.03.2024r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym i zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami Rady Gminy. Gmina realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się ustaleniami Wójta.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach, realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (tj. Dz. U. 2023 poz. 773) obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej.

Głównym zadaniem Ośrodka jest realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, takich jak:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- udzielanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- dożywianie dzieci,
- przyznawanie pomocy w naturze,
- świadczenie usług opiekuńczych i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób psychicznych,
- wydawanie decyzji kierującej do domu pomocy społecznej i decyzji ustalającej opłatę za pobyt w dps,
- sprawienie pogrzebu,
- praca socjalna.

Poza realizacją w/w zadań Ośrodek realizuje także zadania pomocowe, w tym:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych,
- zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz udział w Grupach Roboczych,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- wspieranie rodziny i piecza zastępcza,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku energetycznego,
- przyznawanie Karty Dużej Rodziny,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków dla opiekunów,

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych 500+,
- zadania wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Realizacja programów rządowych z funduszy pomocowych i solidarnościowych takich jak:

- przyznawanie i wypłacanie dodatku osłonowego,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku węglowego,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku na inne źródła ciepła,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku elektrycznego.

Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków administracji rządowej oraz ze środków administracji samorządowej.

Zadania te ustawodawca podzielił na :

- a) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,
- b) zadania własne o charakterze fakultatywnym,
- b) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Struktura wydatków w 2023 roku

dział	rozdział	zadania	środki gminy	środki wojewody	Inne źródła
851	85195	ochrona zdrowia	-	427,10	
852	85231	Pomoc uchodźcom z Ukrainy -Fundusz Pomocy:			
		Posiłki dla dzieci i młodzieży	-	-	2 084,00
		Jednorazowa pomoc 300 zł , koszty obsługi	-	-	0
		Zasiłki rodzinne	-	-	27 646,52
852	85295	Zakwaterowanie i wyżywienie, koszty (art.13)	-	-	31 544,00
852	85202	domy pomocy społecznej	260 639,07	-	
855	85508	rodziny zastępcze	87 161,14	-	
	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	80 045,08	-	
	85504	wspieranie rodziny asystent rodziny, Fun. Pracy	16 535,25	-	3 057,70
	85503	Karta Dużej Rodziny	-	1 078,00	
	85502	świadczenia wychowawcze	-	32 500,00	
		koszty obsługi	-	2 000,00	
	85502	zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenie opiekuńcze, świadczenia rodzicielskie, jednorazowa zapomoga, zasiłki dla opiekunów, fundusz alimentacyjny, składki emerytalne rentowe	-	2 221 678,25	
		koszty obsługi	-	-	
	85513	składka zdrowotna od świadczeń opiekuńczych i ZDO	-	67 324,41	
			-	43 710,03	
852	85213	składka zdrowotna od zasiłku stałego		7 230,85	
	85214	zasiłki okresowe	11 340,22	37 999,78	
		zasiłki celowe	47 562,28	-	

85230	dożywianie	20 800,00	20 260,00	
85295	prace społecznie użyteczne po refundacji PUP	5 176,50	-	
85216	zasiłki stałe	-	94 694,92	
85219	ośrodki pomocy społecznej	510 382,53	123 808,00	
	wynagr. dla opiekuna prawnego, koszty obsługi	-	17 340,13	
85228	usługi opiekuńcze	61 066,27	-	
85215	dodatek mieszkaniowy	35 806,89	-	
85295	dodatek energetyczny, (Dodatek inne źródła ciepła/pelet, olej, drewno) Fundusz Przeciw. Covid	-	-	500,00
	Koszty obsługi	-	-	10,00
85295	dodatek węglowy, Fund. Przeciw.Covid-19	-	-	69 000,00
	Koszty obsługi	-	-	1 380,00
85295	Dodatek elektryczny	-	-	81 000,00
	Koszty obsługi	-	-	1 620,00

Zestawienie wpływów stanowiących dochód JST w 2023 roku

lp.	wyszczególnienie	
1	domy pomocy społecznej (alimentacja u osób zobowiązanych, kodeks rodzinno-opiekuńczy)	43 400,00
2	usługi opiekuńcze wpływ z odpłatności podopiecznego	24 679,37
3	zaliczka alimentacyjna, 50% zwrot od komornika (zobowiązanie dłużnika)	4 948,35
4	fundusz alimentacyjny, wpływ od komornika (zobowiązanie dłużnika) 40%	31 774,61
5	Zwrot kosztów upomnienia	62,71
	razem	104 865,04

Zestawienie wpływów stanowiących dochód BP w 2023 roku

lp.	wyszczególnienie	
1	zwrot zaliczki alimentacyjnej 50 % wpływ od komornika	4 948,37
2	zwrot funduszu alimentacyjnego 60 % od komornika	47 662,00
3	odsetki od funduszu alimentacyjnego wpływ od komornika	64 961,93
4	zwroty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwrot świadczenia wychowawczego, pozostałe wpływy	18 523,02
5	odsetki od nienależnie pobranych św. z funduszu alimentacyjnego, św. rodzinnych	4 467,15
6	Odsetki od nienależnie pobranego wynagrodzenia opiekuna prawnego	3 394,98
	razem	143 957,45

Pomoc społeczna jest instytucją polityki państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Od roku 2022 w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy zostały uruchomione środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy.

W oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2022 r.o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583) do zadań GOPS należy:

- przyznawanie i wypłacanie jednorazowego świadczenia 300 zł
- pomoc w formie posiłku dla dzieci w szkole i przedszkolu
- udzielanie zasiłków rodzinnych
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie obywatela Ukrainy 40 zł

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776 zł** (kryterium dochodowe osoby

samotnie gospodarującej); osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600 zł** (kryterium dochodowe na osobę w rodzinie), przy spełnieniu przesłanek ustawowych w tym, z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej i ekologicznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Przez dochód rodziny rozumie się sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku (w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony) bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w NFZ oraz ubezpieczenie społeczne oraz kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Ponadto osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzja o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia z pomocy społecznej wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (rodzinnego). Wywiad środowiskowy przeprowadza pracownik socjalny w miejscu zamieszkania z osobą ubiegającą się o pomoc.

W 2023r. wpłynęło 242 wnioski, przeprowadzono 222 wywiadów środowiskowych, udzielono pomocy 101 rodzinom, wydano 211 decyzji administracyjnych

Przesłanki do udzielenia pomocy

Powody przyznawanej pomocy –liczba rodzin	2023 rok
ubóstwo	19
sieroctwo	0
bezdomność	4
potrzeba ochrony macierzyństwa	6
w tym: wielodzietność	2
bezrobocie	29
niepełnosprawność	37
długotrwała lub ciężka choroba	40
bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego	17
w tym: rodziny niepełne	11
w tym: rodziny wielodzietne	3
przemoc w rodzinie	1
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0
Alkoholizm i narkomania	9
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub	0

ochronę uzupełniającą	
zdarzenie losowe	1
sytuacja kryzysowa	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – 600,00 zł,

Zasiłek stały ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 719,00 zł miesięcznie,
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie
- kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie

zasiłek stały	liczba osób	środki wojewody
Ogółem, w tym:	18	94 694,92
- dla osoby samotnie gospodarującej	14	80 720,27
- dla osoby pozostającej w rodzinie	4	1 3974,65
Składka na ub. zdrowotne 9% od kwoty wypłaconego zasiłku	15	7 230,85

Składka na ubezpieczenie zdrowotne to świadczenie przyznawane osobom z prawem do zasiłku stałego, którzy nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia.

W 2023r. ubezpieczeniem zdrowotnym zostało objętych 15 osób, na kwotę 7 230,85 zł.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnej gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny 600 zł x liczba członków rodziny.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej do wysokości różnicy między kryterium dochodowy osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby
- w przypadku rodziny do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryterium nie może być niższa kwota gwarantowana, i wypłacana z budżetu państwa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

W 2023 roku skorzystało z tej formy 20 rodzin na łączną kwotę 49 340,00 zł

Zestawienie udzielonych zasiłków okresowych w 2023 roku

Forma pomocy	Liczba rodzin	Ilość świadczeń	kwota świadczeń	
			środki własne	dotacja
zasiłek okresowy, w tym z tytułu:	20	112	11 340,22	37 999,78
bezrobocia	16	81	7 162,99	28 627,01
długotrwałej choroby	4	14	1 754,25	4695,75
niepełnosprawności	4	17	2 277,64	4 022,36

Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

Zapewnienie posiłku, to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Program dożywiania w latach 2019 – 2023 to rządowa inicjatywa pomocy, dzięki której gminy miały możliwość zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania: dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej, osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym (spełniające przesłanki ustawy o pomocy społecznej) w formie bezpłatnych posiłków. Budżet państwa przekazuje dotację na rzecz dożywiania na podstawie uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Przyznawanie wsparcia może być realizowane w formie: gorącego posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Liczba dzieci/osób objętych Programem w 2023 roku

wyszczególnienie	
dzieci do 7 roku życia	6
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej	12
osoby dorosłe	35
Posiłki w szkołach	16 291,00
Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności	24 769,00
razem	41 060,00
Środki gminy	20 800,00
Środki wojewody	20 260,00

Liczba dzieci objętych posiłkiem ulega zmniejszeniu ze względu na rezygnację rodziców objęcia tą formą pomocy oraz poprawę sytuacji materialnej rodziny.

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej, zdarzenia losowego. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Rodzaj pomocy	2023r.
---------------	--------

	Liczba rodzin	Liczba osób	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłek celowy na leki i leczenie	10	18	14	2 400,00
Zasiłek celowy w wyniku zdarzenia losowego	1	1	1	1 200,00
Zasiłek celowy na remont mieszkania	1	1	1	350,00
Zasiłek celowy na zakup opału	8	9	11	2 650,00
Zasiłek celowy na zakup żywności	140	18	24	4 150,00
Zasiłek celowy na zaspokojenie innych potrzeb	12	18	21	4 700,00
Pobyt w schronisku dla bezdomnych	4	4	26	32 112,28
Razem				47 562,28
w tym: specjalny zasiłek celowy				6 250,00
zasiłek celowy				9 200,00

Bezdomność

Pomoc bezdomnym należy do zadań własnych gminy art 17 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, może mieć formę udzielenia schronienia, posiłku, ubrania, a także zasiłku celowego. Gminy mogą zlecać wykonywanie tych zadań organizacjom pozarządowym.

Na podstawie art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek udzielał pomocy osobom bezdomnym, których ostatnim miejscem zameldowania była gmina Malczyce, przebywającym w placówkach świadczących pomoc na rzecz osób bezdomnych.

W 2023 roku wsparciem objęto 4 osoby. GOPS ma podpisaną umowę z Domem Charytatywnym w Żernikach gdzie przebywało 2 bezdomnych mężczyzn. W Schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Świdnicy przebywało 2 mężczyzn. Koszt pobytu w 2023r. wyniósł łącznie **32 112,28 zł**.

Osoby bezdomne przebywające w w/w placówkach otrzymały pomoc w postaci pracy socjalnej oraz były objęte programami wychodzenia z bezdomności.

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze ustala się zgodnie z Uchwałą nr XXXII/161/2017 Rady Gminy Malczyce z dnia 31 stycznia 2017r. w sprawie usług opiekuńczych.

W 2023 roku pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było 15 osób.

Zestawienie udzielonej pomocy

liczba osób objętych pomocą, w tym:	15
- osoby samotne	13
- osoby z rodziną	2
środki gminy	61 065,62

Odpłatność za usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania ustala się w zależności od posiadanego dochodu na osobę w rodzinie:

dochód na osobę w rodzinie liczony procentowo od kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy	Wskaźnik odpłatności za jedna godzinę usług (od 01.03.2023)
---	---

społecznej		
	osoba samotna	osoba w rodzinie
do 100 %		bezpłatnie
powyżej 100 – 150 %	10% - 3,50 zł	20% - 6,99 zł
powyżej 150 – 200 %	20% - 6,99 zł	30% - 10,48 zł
powyżej 200 – 250 %	30% - 10,48 zł	40% - 13,98 zł
powyżej 250 – 300 %	40% - 13,98 zł	50% - 17,47 zł
powyżej 300 – 400 %	50% - 17,47 zł	70% - 24,46 zł
powyżej 400	100% - 34,95 zł	100% - 34,95 zł

Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: 1) mieszkaniec domu, 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi. 3) gmina, z której osoba została skierowana do DPS. Mieszkaniec domu wnosi opłatę, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu. Małżonek, zstępni przed wstępnymi są obowiązani do wnoszenia opłaty, w przypadku osoby samotnej gospodarującej jeżeli jej dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej pod warunkiem jak wyżej. Gmina, z której została osoba skierowana do DPS w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS a opłatami wnoszonymi przez wyżej wymienione osoby. Rodzina wnosi opłatę za pobyt mieszkańca domu, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało 6 osób.

Typy domów pomocy społecznej

L p	Dom Pomocy Społecznej	Miesięczna, pełna odpłatność 100% w 2023 r.	Łączna kwota przekazana przez gminę (I-XII 2023)
1.	Dom Opieki „Caritas” w Malczycach, dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych – 4 osoby	5 229,39 zł	43 406,18 43 326,17 43 664,30 43 557,50
2.	DPS dla osób przewlekle i psychicznie chorych w Krośnicach	4 790,53 zł	46 110,75
4.	DPS „Przystań Seniora” w Borzygniewie	5 000,00 zł	40 574,17
	Razem		260 639,07 zł

Ubezpieczenie zdrowotne (90 dni)

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Na mocy art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznaje się prawo do świadczeń zdrowotnych. Takiemu ubezpieczeniu podlegały głównie osoby przyjęte do placówek służby zdrowia w trybie nagłym. Świadczenia zdrowotne na podstawie decyzji administracyjnych mogły być realizowane tylko przez okres 90 dni i były finansowane przez oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

W 2023r. wpłynęło 5 wniosków, wydano 3 **decyzje** przyznających świadczenie opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych. Dwa postępowania administracyjne zakończono bez wydawania decyzji. Otrzymano dotacje na realizację zadania w wysokości 427,10 zł.

Opiekun prawny

W 2023 roku 2 osoby pełniły funkcje opiekuna prawnego dla 3 osób dorosłych, całkowicie ubezwłasnowolnionych. Wynagrodzenie wraz z kosztami obsługi wyniosło 17 340,13 zł.

Praca socjalna

Praca socjalna jest jedną z form wspierania osób i rodzin zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym, jest działalnością prospołeczną prowadzoną przez profesjonalnych pracowników socjalnych. Celem pracy socjalnej jest promowanie praw człowieka, sprawiedliwości społecznej, odpowiedzialności publicznej, szacunku dla różnorodności oraz tworzenie warunków sprzyjających poprawie jakości życia, dla dobra społeczności lokalnych. Narzędziem pracy socjalnej jest m.in. kontrakt socjalny, który jest pisemną umową zawartą pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym mającym na celu określenie sposobu w rozwiązywaniu problemów osoby/rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W 2023 roku pomoc w postaci pracy socjalnej została udzielona dla 28 rodzin, 50 osób

Prace Społecznie Użyteczne

PSU realizowane były od 1 marca do 30 listopada 2023r. Do wykonywania PSU Powiatowy Urząd Pracy skierował 3 osoby bezrobotne. Osoby bezrobotne wykonywały prace porządkowe w miejscach użyteczności publicznej. Koszt PSU po refundacji PUP wyniósł 5 176,50 zł

Pomoc żywnościowa – Bank Żywności

Ośrodek od sierpnia 2015r. bierze udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014–2020 współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Żywność przekazywana w ramach Programu pozyskiwana jest przez Bank Żywności we Wrocławiu. W 2023 roku w POPŻ Podprogram 2021 Plus, przekazano 120 paczek żywnościowych, które zostały przekazane dla 120 osób. Łącznie wydano 1 104 kg produktów żywnościowych.

Wypoczynek letni

Ośrodek pomocy Społecznej w ramach współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, zorganizował wypoczynek letni dla 4 dzieci z terenu gminy, w okresie od 11.08.2023-24.08.2023r. dzieci spędzały wakacje w OWK „Zielony Las” w Radkowie

POMOC MIESZKAŃCOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

Masowy napływ do Polski osób z terytorium Ukrainy poszukujących w naszym kraju schronienia w związku z konfliktem zbrojnym, spowodował potrzebę pilnego i doraźnego zapewnienia tym osobom pomocy i wsparcia.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, dała możliwość obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny wg ustawy i którzy zostali wpisani do rejestru PESEL, do otrzymania świadczeń. Pomoc finansowana jest ze środków Funduszu Pomocy

Uprawniony do pomocy jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od 24 lutego 2022 r. Za legalny uznaje się też pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną powyżej.

ZAPEWNIENIE POSILKU DLA DZIECI W SZKOLE W PRZEDSZKOLU

Posiłek w szkole i w przedszkolu doraźnie, na czas nie dłuższy niż 2 miesiące przyznaje się na podstawie art. 48 b ustawy o pomocy społecznej. Pomoc ta nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Ośrodek na podstawie zgłoszenia prowadzi ewidencję i tworzy listę dzieci objętych posiłkiem, a następnie przesyła do szkoły lub przedszkola.

Całodzienne wyżywienie w przedszkolu przyznaje się na podstawie przepisów o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Obywatel Ukrainy składa oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. Ta procedura wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Z tej formy skorzystało 3 **dzieci na łączną kwotę 2 084,00 zł.**

W szkole 2 dzieci, w przedszkolu 1 dziecko

ŚWIADCZENIE ZA ZAKWATEROWANIE I WYŻYWIENIE OBYWATELA UKRAINY – 40 zł

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznany na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłuższe niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Przepis stanowi, że gmina może przedłużyć okres wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni w przypadku:

- posiadania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (I lub II stopień),
- ukończyła 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni)
- jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia
- samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci

W sprawach świadczenia pieniężnego, nie wydaje się decyzji administracyjnych i nie stosuje przepisów kpa.

Świadczenie w wysokości 40 zł dziennie za każdą osobę przyjętą, wypłacane są z dołu, czyli za faktyczny okres zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Wniosek o świadczenie pieniężne składa się w terminie miesiąca od ostatniego dnia okresu objętego wnioskiem.

GOPS Malczyce w 2023 r. przyjęło 23 wnioski. Pomocy udzielono 5 rodzinom, w których przebywało łącznie 7 osób. Wypłacono świadczenia na kwotę 31 544,00 zł

Dodatek inne źródła ciepła

Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, również znalazła grono odbiorców na terenie Gminy Malczyce. Dodatek przysługiwał w kwocie 1000 zł bądź 1500 zł w przypadku, gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh

Dodatek elektryczny: wpłynęło 70 wniosków, pozytywnie rozpatrzono 68. Wydatkowano 81 000,00 zł środków z Ministerstwa.

Dodatek mieszkaniowy

Realizacja zadania na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335). Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tytułu prawnego, powierzchni lokalu oraz kryterium dochodowego.

Od 01 lipca 2021 r. za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.).

Dochód – oznacza to:

- po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób: przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1426 z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,

- inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, wymienione w art. 3 pkt 1 lit c ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W przypadku posiadania tytułu prawnego do gospodarstwa rolnego dochód z tego gospodarstwa ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ostatnio ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 ze zm.). Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej, w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226 ze zm.) ustala się na podstawie oświadczenia wnioskodawcy lub zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego.

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540 ze zm.) osiąganego w okresie 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodzinnych, o którym mowa w art. 5 ust. 7a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Roczna wysokość przychodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w zdaniu pierwszym, przyjmuje się jako czterokrotność przychodu osiągniętego przez wnioskodawcę w okresie 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

Dochód nie może przekroczyć w gospodarstwie:

- jednoosobowym – 40%
- wieloosobowym – 30%

przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego powyższe kryteria, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres sześciu miesięcy.

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej "normatywną powierzchnią", w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

1. 35m^2 - dla 1 osoby;
2. 40m^2 - dla 2 osób;
3. 45m^2 - dla 3 osób;
4. 55m^2 - dla 4 osób;
5. 65m^2 - dla 5 osób;
6. 70m^2 - dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej osoby zwiększa się normatywna powierzchnię tego lokalu o 5m^2 .

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m^2 , jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu

zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania niepełnosprawności.

W 2023 roku wydano 27 decyzje w sprawie prawa do dodatku mieszkaniowego. Z pomocy skorzystało 18 rodzin, łącznie wypłacono 137 świadczeń na kwotę 35.806,89 zł.

Zestawienie dodatków mieszkaniowych

Zasoby	Gminne		Spółdzielcze		Wspólnot mieszkaniowych		Prywatne		Razem	
Miesiąc	Ilość	Zł	Ilość	Zł	Ilość	Zł	Ilość	Zł	Ilość	Zł
Styczeń	5	790,50	3	1 303,93	1	204,34	1	275,29	10	2 574,06
Luty	5	706,85	4	1 682,38	1	204,34	2	564,13	12	3 157,70
Marzec	4	616,84	4	1 825,08	0	0,00	2	564,13	10	3 006,05
Kwiecień	6	836,43	3	1 317,78	1	212,87	2	564,13	12	2 931,21
Maj	6	836,43	3	1 602,37	1	212,87	3	644,98	13	3 296,65
Czerwiec	6	836,43	3	1 602,37	1	212,87	3	644,98	13	3 296,65
Lipiec	6	877,97	3	1 566,11	1	212,87	2	369,69	12	3 026,64
Sierpień	5	762,22	3	1 566,11	1	212,87	2	319,71	11	2 860,91
Wrzesień	6	927,49	3	1 634,19	1	212,87	2	319,71	12	3 094,26
Październik	5	1 074,22	3	1 634,19	1	216,33	2	319,71	11	3 244,45
Listopad	5	1 074,22	3	1 591,36	1	216,33	2	293,98	11	3 175,89
Grudzień	6	1 185,24	3	1 332,62	1	216,33	2	293,98	12	3 028,17
Razem	65	10 524,84	38	18 658,49	11	2 334,89	25	5 174,42	139	36 692,64
zwroty			2	885,75					2	885,75
			36	17772,74					137	35 806,89

Dodatek energetyczny

Realizacja zadania na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266).

Odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uznaje się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość dodatków energetycznych ogłaszana jest w Obwieszczeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wysokości dodatku energetycznego.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, wnioski o wypłatę dodatku energetycznego, złożone od 4 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. pozostawia się bez rozpoznania.

Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2023 roku, są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
- 3a) świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b;

- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 5) świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka), osobie uczącej się (osoba ucząca się pełnoletnia niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub z zasądzeniem od obojga rodziców na jej rzecz alimentów) ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Wysokość zasiłku uzależniona jest od wieku dziecka i wynosi od dnia 01.11.2016 r.:

- 1) 95,00 na dziecko do 5 roku życia
- 2) 124,00 na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 3) 135,00 na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Prawo do świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym ustalało się na podstawie dochodu uzyskanego przez rodzinę w roku kalendarzowym 2021 (okres zasiłkowy 2022/2023) oraz za rok 2022 (okres zasiłkowy 2023/2024). Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16-go r.ż.) lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązuje zmiana art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza w/w kwotę kryterium dochodowego (674 albo 764), pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Dzięki nowemu rozwiązaniu łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie będzie stopniowo obniżana o 1,00 zł wraz z przekroczeniem o 1,00 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu wszystkich członków rodziny. Świadczenia zostaną wypłacone, gdy kwota do wypłaty po zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę” będzie nie niższa niż 20,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia (bez względu na to, czy się uczy)
- nauki w szkole jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka jednorazowo w wysokości 1.000,00 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie;
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193 zł na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 95 zł na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka. Dodatek przysługuje w wysokości 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia oraz w wysokości 110 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
- rozpoczęcia roku szkolnego – przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego, do dodatku mają prawo również dzieci rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Wysokość dodatku wynosi 100 zł na dziecko.
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – przez okres 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki, od września do czerwca następnego roku kalendarzowego. W/w dodatek przysługuje:
 - a) na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (potwierdzenie zaświadczeniem o tymczasowym zameldowaniu) – w wysokości 113 zł miesięcznie na dziecko oraz
 - b) na pokrycie wydatków związanych z dojazdem dziecka z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej w wysokości 69 zł miesięcznie na dziecko.

Świadczenia opiekuńcze:

Zasiłek pielęgnacyjny (nie zależy od dochodu) - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności
- osobie, która ukończyła 75 lat
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2019 r. stanowi 215,84 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, jeżeli instytucja ta zapewnia nieodpłatnie pełne utrzymanie. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje również osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, który jest wypłacany przez organy rentowo-emerytalne.

Świadczenie pielęgnacyjne, na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2023 roku, od 1 stycznia 2010 r. przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu lub
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, która wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka)

3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (niepełnosprawność musi powstać przed ukończeniem 18 roku życia bądź przed 25 rokiem życia w przypadku kontynuowania nauki).

Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

3) nie ma osób, o których mowa w pkt 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W/w świadczenie przysługuje w wysokości: - od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku 2.458,00 zł miesięcznie; - od 01.01.2024 roku 2.988,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy funkcjonuje od 1 stycznia 2013 roku. Przysługuje osobom zobowiązanym do alimentacji na podstawie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, które nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą legitymującą się znacznym stopniem niepełnosprawności. Prawo do świadczenia zależy od dochodu rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby nad którą sprawuje się opiekę i nie może przekroczyć 764 zł na osobę. Wysokość w/w świadczenia to kwota 620 zł.

„Becikowe” – jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (wprowadzona ustawą z dnia 29.12.2005 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych, przysługująca na każde urodzone żywe dziecko, od 1 stycznia 2013 roku zależy od dochodu rodziny, który w przeliczeniu na osobę nie może przekroczyć kwoty 1.922,00 zł. Drugim warunkiem jest dostarczenie zaświadczenia wystawionego przez lekarza lub połączną potwierdzającego pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (wymóg dotyczy tylko biologicznych rodziców). W/w świadczenie przysługuje na wniosek złożony w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia. Wniosek złożony po terminie pozostaje bez rozpoznania. Wysokość świadczenia 1.000,00 zł jednorazowo.

Świadczenie rodzicielskie. Ustawa z dnia 24.07.2015 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz. 1217) wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie są uprawnione

do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego, uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego okres urlopu rodzicielskiego np.: osoby bezrobotne, studenci oraz osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych jak umowa zlecenia. Do świadczenia rodzicielskiego uprawnieni są:

- matka lub ojciec (ale ten w razie wykorzystania przez nią przynajmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka, śmierci matki lub porzucenia przez nią dziecka);
- opiekun faktyczny w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia;
- rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
- osoba, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, poczynwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego i rodziny zastępczej od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka lub objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po tym terminie, nie później jednak niż w okresach, za które przysługuje świadczenie rodzicielskie, prawo do tego świadczenia ustala się, poczynwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Świadczenie jest wypłacane w wys. 1.000 zł, niezależnie od dochodu w rodzinie przez okres:

- 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, lub przysposobienia jednego dziecka,
- 65 tygodni przy urodzeniu bliźniąt lub przysposobienia dwojga dzieci;
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci lub przysposobieniu trojga dzieci,
- 69 tygodni- w przypadku urodzenia czworga dzieci lub przysposobieniu czworga dzieci;
- 71 tygodni- w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie lub przysposobieniu pięciorga i więcej dzieci.

Zasiłek dla opiekunów.

W dniu 15.05.2014 roku weszła w życie ustawa z 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U z 2024r. poz. 246), w której określono warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013r.

Zasiłek na podstawie ustawy dla opiekuna, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2023 r., przysługuje:

- a) za okresy od dnia 1 lipca 2013r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu 31.12.2012r. (bez ograniczenia wiekowego powstania niepełnosprawności, z zachowaniem kolejności obowiązku alimen.);
- b) od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012r. (bez ograniczenia wiekowego powstania niepełnosprawności, ale z zachowaniem kolejności obowiązku alimentacyjnego);

2. Zasiłek dla opiekuna za okresy od dnia 1 lipca 2013r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, przysługiwał wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych, określonych przepisami prawa cywilnego.
3. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.
4. Wniosek można było złożyć nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. do 15.09.2014 roku.

Ogółem w 2023 roku ze świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów skorzystały 257 osób

Rodzaj świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny	135624	1156
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:	94486	747
- urodzenia dziecka	3000	3
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12786	34
- samotnego wychowywania dziecka	24205	125
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	15160	140
- rozpoczęcia roku szkolnego	6867	70
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	7825	114
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	24643	261
Zasiłek rodzinny i dodatki ustalone wg mechanizmu zł za zł	11909	338
Ogółem zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	242019	2241
Zasiłek pielęgnacyjny	430169	1993
Świadczenie pielęgnacyjne	1085245	443
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Ogółem świadczenia opiekuńcze	1515414	2436
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	9000	9
Świadczenie rodzicielskie	51776	57
Zasiłek dla opiekuna	6303	11
Razem	1824512	4754

Składki na ubezpieczenie społeczne (emerytalno-rentowe) opłacane są za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. W/w składka opłacana jest przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) – 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyzn. Wysokość składki emerytalnej to 19,52% świadczenia i rentowej 8% świadczenia.

W 2023 roku ubezpieczeniem społecznym objęto 31 osób, opłacono 334 składek na łączną kwotę 212.331 zł.

Rodzaj świadczenia	Ilość	Kwota w zł
Składka na ubezp. społeczne opłacana za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	323	210596
Składka na ubezp. społeczne opłacana za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	11	1735

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, jeżeli nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia. Wysokość składki zdrowotnej to 9% świadczenia.

W 2023 roku ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 18 osób, opłacono 198 składek na łączną kwotę 43.710 zł.

Świadczenia rodzinne UKR

Na podstawie art. 2 ust. 1, art. 26 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2024 r. poz. 167 ze zm.) obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi

na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przysługuje, prawo do świadczeń rodzinnych. W 2023 roku z tej formy pomocy skorzystało 5 rodzin ukraińskich, wypłacono 145 świadczeń, na łączną kwotę 27.087,04 zł.

„Za życiem”. Od 1 stycznia 2017 roku, z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023, poz. 1923). Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków. Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej, chirurgii dziecięcej. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wzór tego zaświadczenia określony jest w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2021 r., poz. 199). Istotne jest, że wymóg legitymowania się zaświadczeniem o pozostawaniu pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje, jeśli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie) albo w pieczy zastępczej. Jednorazowe świadczenie nie przysługuje również w przypadku urodzenia martwego dziecka.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. ustawy, z wnioskiem o jednorazowe świadczenie, może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun faktyczny, to osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka), będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) – spełnienie tego

warunku wnioskodawca potwierdza podpisując wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia zawierający odpowiednie oświadczenie w części II wniosku.

Fundusz alimentacyjny.

Realizowany na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1993 ze zm.). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1993 ze zm.) świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Stosownie do Obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 stycznia 2023r. w sprawie wysokości kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dnia 1 października 2023r., w związku z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 24 czerwca 2021r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona jest niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Rodziny pobierające fundusz, osoby uprawnione do funduszu alimentacyjnego

	2023 rok
liczba osób uprawnionych	45
ilość wydanych decyzji ustalających prawo do FA	36
liczba rodzin	31
wydatkowana kwota	185 791,01

Prowadzenie postępowania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów to nie tylko przyznawanie i wypłacanie świadczeń ale przede wszystkim podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Zestawienie podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych

lp.	wyszczególnienie	liczba podjętych działań
1	liczba dłużników alimentacyjnych FA	90
2	przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego	2
3	zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania w PUP	2
4	zwrócenie się z wnioskiem do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	2
5	zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 Kodeksu Karnego	4
6	informacja do dłużników dot. przyznanych świadczeń z FA	39

7	wezwanie do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego	30
8	liczba przeprowadzonych wywiadów	2
9	wniosek do innych gmin o podjęcie działań wobec dłużnika	29
10	wniosek do Komornika Sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego	30

Z dniem 1 lipca 2015r. organy właściwe wierzyciela mają obowiązek zgłaszać osoby nieuiszczające alimenty na osoby uprawnione w przypadku zaległości przekraczających 6 miesięcy do wszystkich biur informacji gospodarczej (BIG).

W Polsce obecnie funkcjonują 4 Biura Informacji Gospodarczej:

1. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. Rejestr Dłużników ERiF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Wykaz Biur Informacji Gospodarczej na które należy przekazywać informacje gospodarcze są zawarte w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnieniu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. (tj. Dz. U. 2023 poz. 2160)

Świadczenia wychowawcze 500+

Realizowane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 810 ze zm.).

W/w ustawa weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2016 roku. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Od 1 czerwca 2022r. świadczenia wychowawcze 500+ realizowane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2023 roku na świadczenia wychowawcze została wydatkowana kwota w wysokości 32 500,00 zł , w tym 17 000,00 zł w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Program piecza zastępcza

Głównym celem ustawy jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi.

GOPS realizował zadania z zakresu wspierania rodziny we współpracy ze służbami działającymi na rzecz rodziny i dziecka, takimi jak: Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy, Policja, Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodki Zdrowia, Poradnie Zdrowotne, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Zadania wskazane w Ustawie zostały ujęte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Malczyce. Poprzez realizację Programu następuje poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy objętych pomocą społeczną obserwuje się tendencję wzrostową umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2023 rok „Asystent rodziny” pozyskano środki w wysokości **3057,70 zł**. Środki te przeznaczone były na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny. Wydatkowano środki własne – **16,535,25 zł**.

W 2023 roku wsparciem asystenta rodziny objęte było 6 rodzin, w których przebywało 9 dzieci (maksymalnie jednocześnie może być 15 rodzin). Dominującym problemem

występującym w rodzinach są deficyty w umiejętnościach opiekuńczo-wychowawczych, a także nieumiejętne gospodarowanie posiadanym budżetem, zaburzone relacje wewnątrzrodzinne oraz nadużywanie alkoholu.

Od 2012 roku Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% wydatków – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% wydatków – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% wydatków – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W pieczy zastępczej przebywało 16 dzieci, w tym:

- 6 dzieci w rodzinach spokrewnionych,
- 5 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych
- 5 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Kwota świadczeń
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	80,045,08
Rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe)	87,161,14
Razem	167,206,22

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny:

Z rozeznaczanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów Ustawy widoczna jest potrzeba objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem, a także:

- podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny, poprzez udział w szkoleniach,
- dalsze finansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny,
- aplikowanie o dotację celową z budżetu państwa na ten cel,
- udział w finansowaniu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, co wynika z zapisów ustawowych,
- dalsze finansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin wieloproblemowych.

Skuteczna realizacja wskazanych potrzeb powoduje zatem konieczność wydatkowania większych środków finansowych.

Karta Dużej Rodziny

Realizowana na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom: w wieku do 18. roku życia, w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej i bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”. Kartę przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

Informacje o partnerach realizacji Programu Karty Dużej Rodziny znajdują się na stronie www.rodzina.gov.pl

W 2023 roku zarejestrowano 58 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, w tym 45 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców. Wydano 109 Kart Dużej Rodziny.

Program Malczycka Karta Dużej Rodziny

Na mocy Uchwały Nr L/277/2018 Rady Gminy Malczyce z dnia 19 czerwca 2018r. przyjęto na terenie Gminy Malczyce gminny program dla rodzin wielodzietnych "Malczycka Karta Dużej Rodziny", który działa od dnia 1 sierpnia 2018r.

Osobami uprawnionymi do korzystania z Programu są osoby zamieszkujące na terenie Gminy Malczyce, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przyznanej na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Identyfikatorem Gminy Malczyce są cyfry: 0218022

Posiadacze karty uprawnieni są do:

- 1) częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 96 zł rocznie zgodnie z podjętą Uchwałą nr L/274/218 Rady Gminy Malczyce z dnia 19 czerwca 2018 r.
- 2) dostępu do oferty Gminnego Ośrodka Kultury w Malczycach z zastosowaniem 50% zniżki na odpłatne zajęcia organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Malczycach za jedno dziecko, przy kolejnych dzieciach z danej rodziny nieodpłatne.
- 3) zniżki na usługi realizowane przez Malczyckie Usługi Komunalne w wysokości 5% zniżki na usługi sprzętowe do kwoty 2.000 zł netto, 10% zniżki na usługi sprzętowe powyżej kwoty 2.000 zł netto, z wyłączeniem tych usług, których regulacja przewidziana jest uchwałą rady gminy lub ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
- 4) 5% zniżki na prywatne badania laboratoryjne realizowane w SP ZOZ w Malczycach
- 5) ulg, rabatów, upustów oferowanych przez firmy partnerskie.

Firmy partnerskie w programie „Malczyckiej Karty Dużej Rodziny”:

1. ROMEX Grzegorz Romaniuk, ul. 1-go Maja 47, Malczyce, 5% rabatu na cały asortyment.
2. ABC sklep spożywczo-przemysłowy Janina Sember, ul. 1-go Maja 38, Malczyce, 5% rabatu na cały asortyment wyłączając wyroby tytoniowe, alkoholowe oraz doładowania telefoniczne.
3. LEWIATAN sklep spożywczo-przemysłowy Jerzy Gancarz, ul. Mickiewicza 1, Malczyce, 5% rabatu na cały asortyment wyłączając wyroby tytoniowe, alkoholowe oraz doładowania telefoniczne.
4. PRYMUS, sklep z art. papierniczymi, ul. 1-go Maja 30, Malczyce, 5% rabatu na cały asortyment wyłączając gry lotto, wyroby tytoniowe oraz doładowania telefoniczne.
5. SKLEP MIĘSNY Gabriel Dzierbicki, ul. Mickiewicza 4, Malczyce, 5% rabatu na cały asortyment.
6. PHU SERWIS - MALCZYCE Krzysztof Sidor, ul. 1-go Maja 64, Malczyce, 30% zniżki dla nowych klientów na abonament dostępu do sieci internetowej; 10% zniżki dla obecnych klientów na abonament dostępu do sieci internetowej; 20% zniżki dla wszystkich klientów na usługę montażu anteny satelitarnej lub naziemnej.
7. SALONIK KWIATÓW Paulina Białowas, ul. 1-go Maja 35, Malczyce, 5% rabatu na cały asortyment.
8. THE POWER OF BEAUTY Patrycja Pawlak, ul.1-go Maja 33/1, Malczyce, 10% rabatu przy każdej usłudze.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Malczyce, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny (ZI) to grupa specjalistów z różnych instytucji, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową na terenie Gminy Malczyce. ZI został powołany Uchwałą Nr LX/369/2023 Rady Gminy w Malczycach z dnia 27 czerwca 2023r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Malczyce (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2023r., poz. 4058).

Na podstawie art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249, z 2023r. poz. 289, 535, 1606) wójt powołał zespół interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.

3a. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową.

4. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi.

5. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ust. 3–4, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Łącznie jest to 10 osób.

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023r.

1. Jadwiga Furmaniak – kierownik, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach
2. Adriana Cieśla - pracownik socjalny, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach
3. Urszula Trawińska - dyrektor, Żłobka Publicznego „Szczęśliwe Misie” w Malczycach
4. Ewa Cielińska – pielęgniarka, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Malczycach
5. Aneta Lisiecka – pedagog, Szkoły Podstawowej w Malczycach
6. Marek Bednarz – policjant, kierownik Rewiru Dzielnicowych w Malczycach
7. Joanna Solska – przewodnicząca, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Malczycach
8. Marzena Melska - Starchak – nauczyciel, Publicznego Przedszkola w Malczycach
9. Aleksandra Adamczyk - kurator zawodowy, Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej
10. Monika Kata – Sikorska - kurator zawodowy, Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej

Do działań podejmowanych przez podmioty uczestniczące w procedurze „Niebieskie Karty” w szczególności należy:

- a) diagnoza sytuacji i ustalenie potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- b) udzielenie kompleksowej informacji: o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, medycznej oraz wsparcia, instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą, możliwości podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji,

- c) organizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- d) zapewnianie w zależności od potrzeb schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc,
- e) prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc na temat konsekwencji stosowania przemocy,
- f) diagnozowanie sytuacji i potrzeb dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą,
- g) przeprowadzanie z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest sprawcą przemocy, rozmowy – w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą,
- h) systematycznie monitorowanie środowiska osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- i) podejmowanie innych działań przewidzianych prawem.

Zespół Interdyscyplinarny

2023r.	
ilość posiedzeń ZI	5
ilość posiedzeń grup roboczych / diagnostyczno-pomocowych	24
ilość wszczętych procedur niebieskiej karty	10
ilość zamkniętych procedur niebieskiej karty	8

Procedura „Niebieskie Karty”

2023r.	
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	0
Policja	10
Oświata	0
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
służba zdrowia	0
razem:	10

Osoby wymagające wsparcia kierowane były na konsultacje psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe, terapię rodzin i par oraz po poradę medyczną.

Realizując zadania Zespołu Interdyscyplinarnego, GOPS napotyka na czynnik utrudniający prowadzenie procedury NK, jakim jest brak obecności osób zaproszonych tj. specjalistów oraz członków rodzin dotkniętych przemocą. Nie ma podstaw prawnych, które regulowałyby kwestię uczestnictwa w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych, czy też zespołu interdyscyplinarnego.

Zgodnie z ustawą, obsługę organizacyjno – techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Malczyce zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach. Udział w posiedzeniach Zespołu jest obowiązkowy.

W związku z poważnymi zmianami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zaszły liczne zmiany w Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Malczyce. Został powołany nowy skład zespołu, który przyjął nowy regulamin. Zmianie uległo również Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” opublikowanego w Dz. U. poz. 1870.

W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń ZI w Gminie Malczyce; w dniach: 1 marca, 2 czerwca, 1 września, 28 września oraz 28 listopada.

Przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego pracowali w grupach diagnostyczno - pomocowych, których skład określa ustawa jako głównie; pracownik socjalny OPS oraz funkcjonariusz Policji.

W 2023r. wpłynęło łącznie 10 NK - część A, wszystkie procedury zostały wszczęte przez policję, przy czym 2 różne procedury NK dotyczyły tego samego sprawcy przemocy.

W 2023r. zamknięto 7 procedur NK. Jedna sprawa NK została zakończona z powodu ustania przemocy a 6 spraw zakończono z powodu braku zasadności podejmowania działań – głównie z powodu braku współpracy i nie uczestniczenia w procedurze. Jedna z procedur została przesłana w ślad za osobą doznającą przemocy, która zmieniła miejsce zamieszkania. Łącznie 7 procedur zostało zamkniętych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W 2023r. w ramach grup diagnostyczno – pomocowych pracowano z 9 rodzinami. Ogółem odbyły się 24 posiedzenia.

Podczas posiedzeń ZI oraz grup omawiane były problemy z jakimi borykają się osoby pracujące z rodzinami, dziećmi oraz środowiskiem lokalnym. W 5 rodzinach, w których toczyła się procedura NK, nie było małoletnich dzieci. Zdefiniowano, iż większość spraw NK dotyczyło problemu z nadużywaniem alkoholu, zaburzonych relacji partnerskich, małżeńskich, rodzinnych. Następnie przedłużały się nierozwiązane problemy, co prowadziło do długofalowych konfliktów.

Poważny problem stanowią też rodziny, gdzie konflikt dotyczy rodziców i ich dorosłych, nieusamodzielnionych dzieci. Często dorosłe dzieci, nie pracują zawodowo, nie posiadają własnego źródła dochodu, są uzależnione od gier komputerowych, alkoholu, leków lub substancji psychoaktywnych. Brak konsekwencji rodziców doprowadza do piętrzenia się problemów, wybuchu agresji, a w konsekwencji dochodzi do przemocy domowej.

Często trudno jest odróżnić konflikt od przemocy. Jednak rozpoznanie przez służby konfliktu w rodzinie lub innych problemów niebędących przemocą domową, może stanowić podstawę do zakończenia procedury NK.

Bardzo często zdarza się tak, że osoba doznająca przemocy nie jest gotowa na podjęcie działań, nie potrafi, czy też nie chce zmienić zaistniałej sytuacji. Niestety te sprawy są najtrudniejsze. Nie można bowiem wymuszać na osobie doznającej przemocy, zachowań jakie osoba niosąca pomoc chciałaby widzieć. Zawsze należy uszanować decyzję osoby doznającej przemocy i poczekać aż będzie gotowa do zmiany. Wówczas każdorazowo informujemy osoby o możliwości wszczęcia kolejnej procedury NK w razie konieczności.

Przykładowe działania grupy diagnostyczno – pomocowej:

1. Złożenie wniosku do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka.
2. Złożenie wniosku do GKRPA dla osoby nadużywającej alkohol.
3. Złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do KPP w Środzie Śląskiej.
4. Zgłoszenie do programu realizowanego w PCPR, dla sprawców przemocy domowej.
5. Udzielenie informacji dot. przemocy domowej, omówienie zasad procedury „Niebieskie Karty”.
6. Poinformowanie o konieczności zgłaszania interwencji na Policji, nr alarmowy 112 lub 997.
7. Przekazanie wykazu instytucji pomocowych dla ofiar przemocy.
8. Przekazanie ulotek informacyjnych instytucji oferujących bezpłatną pomoc psychologiczną prawną, finansową osobom pokrzywdzonym.
9. Zachęcanie do podjęcia terapii psychologicznej, pedagogicznej oraz z terapeutą uzależnień.
10. Poinformowanie o możliwości eksmisji w związku z przemocą w rodzinie.
11. Poinformowanie o możliwości korzystania z bezpłatnej pomocy prawnej w UG Maltzyce.
12. Przekazanie informacji do Sądu Rejonowego lub KPP dot. procedury NK.

13. Prowadzenie monitoringu rodziny.

Ponadto, GKRPA wraz z GOPS realizował program profilaktyczny promujący aktywne sposoby spędzania wolnego czasu. W okresie wakacyjnym realizowany był program „Lato z komorami”, przeznaczony dla całych rodzin, dzieci oraz kręgów sąsiedzkich.

Raz w tygodniu dzieci z naszej gminy mogły brać udział w zorganizowanych zabawach wraz z poczęstunkiem, wszystkie atrakcje były bezpłatne. Program ten miał na celu zagospodarowanie czasu wolnego rodzin, aktywność fizyczną, zabawy kreatywne oraz artystyczne, ogólnie rozwój psychospołeczny dzieci z gminy Malczyce.

Wsparcie oraz poradnictwo specjalistyczne udzielane było mieszkańcom przez trzech pracowników socjalnych GOPS, asystenta rodziny, 2 psychologów, terapeutę uzależnień, prawnika oraz 3 dzielnicowych z Posterunku Policji w Malczycach.

Działania interwencyjne pracownika socjalnego, policjanta w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia polegają na:

- wezwaniu pomocy odpowiednich służb
- udzieleniu pomocy przedmedycznej i zorganizowanie dostępu do pomocy medycznej,
- zapewnieniu osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc.

GOPS dysponuje wykazem specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy oraz poradnikiem „Niezbędnik dla osoby dotkniętej przemocą, czyli praktyczny zbiór wskazówek”, który przekazywany był osobie doświadczającej przemocy.

Tabela przedstawia ilość rodzin, z poszczególnych miejscowości, dla których były powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe w 2023r.

Miejscowość	Liczba rodzin
Malczyce	7
Chełm	1
Zawadka	0
Szymanów	1
Chomiąża	0
Kwietno	0
Dębice	0
Mazurowice	0
Wilczków	0
Rachów	0
Rusko	1
RAZEM:	10